

Ở hải ngoại, ông Việt Nam nào có phước lắm mới có được vợ Việt Nam. Người đàn bà Việt Nam là biểu tượng của người vợ hiền, đảm đang, chung thủy, tiết kiệm... là tấm gương sáng cho tất cả phụ nữ khắp thế giới noi theo. Vợ tôi lại là tấm gương sáng nhất trong các tấm gương sáng đó. Nói vậy để quý vị biết là tôi hạnh phúc, sung sướng đến cỡ nào! Nếu kể ra đây tất cả các đức tính cao quý của vợ tôi, sợ quý vị không có thì giờ đọc, nên tôi xin đơn cử một đức tính mà bà Việt Nam nào cũng có, đó là tính tiết kiệm. Nhưng tiết kiệm là gì?

Người vợ đảm đang

Phạm Thành Châu

Là đọc báo mà thấy chợ nào có bất cứ món gì "xeo" (on sale: giảm giá) là chạy đi mua ngay (kèo hết). Có những ngày chủ nhật, vợ tôi kêu tôi dậy từ sáng sớm, đi giáp vòng các chợ có hàng "xeo", đến chiều thì vừa đầy chiếc xe van. Tôi phải vác vào, chất đầy nhà, đến độ muốn vào nhà, tôi phải leo qua những bao gạo hiệu con voi, con cá, con chuột, leo qua những thùng nước mắm hiệu một con cá, hai con cua, năm con bạch tuộc, bỏ qua những thùng dầu bắp, dầu đậu nành, những thùng mì gói, bột, đậu, đường, rồi khăn tắm, khăn trải giường, đồ chùi sơn nổi, kem đánh răng... (dĩ nhiên tất cả đều quá hạn expired date). Xin quý vị tưởng tượng đến một cái kho tích trữ đồ cứu trợ bão lụt miền Trung chất tùm lum, vất bừa bãi khắp nơi là biết ngay. Nhưng không phải đầy nhà rồi thì ngưng đi mua "xeo" đâu. Vẫn tiếp tục. Vợ tôi giải thích cho tôi biết "Một bao gạo tiết kiệm được một đô. Một trăm bao, tiết kiệm được bao nhiêu? Ông tính đi!" Tôi làm bộ kinh ngạc "Một trăm đô! Tôi đâu có ngờ. Tưởng chỉ một đô, mà thành trăm đô. Bà coi báo, xem còn chợ nào "xeo" thì nên mua về, để dành.

Kinh tế suy thoái, tiết kiệm được đồng nào quý đồng đó". Vợ tôi khoái lắm nhưng làm vẻ nghiêm trang "Ông thử đi mượn một đô xem có ai cho mượn không? Phải tiết kiệm từng đồng, để khi cần thì có mà đem ra xài!".

Chuyện các báo đăng hàng "xeo" thì vợ tôi rành lắm, chợ nào, xa cách mấy vợ tôi cũng biết rõ đường đi lối về (để chỉ đường cho tôi), trừ những chợ mới khai trương, vợ tôi không biết đường, phải hỏi các bà bạn. Với tôi, muốn đến đâu, giờ bàn đồ ra là biết hết, nhưng tôi đâu có dại. Có biết, tôi cũng lắc đầu, để khỏi chớ bả đi, hơn nữa, phải để bả hỏi bạn bè rồi bả chỉ đường, bả mới lên mặt được! Thương vợ thì phải làm sao cho vợ lúc nào cũng giỏi hơn mình, thông thái hơn mình.

Sau đây là một chuyện điển hình về một buổi đi chợ mua hàng "xeo" của vợ tôi. Tôi kể trên báo này cho quý vị nghe mà không sợ bị vợ đánh đập vì vợ tôi, hễ cầm đến tờ báo là tìm mấy trang quảng cáo có hàng "xeo", cắt cúp bon (coupon: phiếu giảm giá) để dành, ngoài mục hàng "xeo", báo có đăng tin trời sập bả cũng không "ke" (care: quan tâm đến).

Tiểu bang Virginia, nơi tôi ở, nếu kể cả các vùng phụ cận như thủ đô Washington

DC, tiểu bang Maryland thì có khoảng bốn chục nghìn người Việt nhưng không biết cơ man nào là chợ Á Đông, là những chợ bán đủ thứ, kể cả những món mà chợ Mỹ không có như mắm ruốc, mắm bô hóc (brohoc), mắm nêm... là những thứ mà mở ra thì người Mỹ bỏ chạy, tưởng là bom bắn của bọn khủng bố. Kể ra, có một chợ Á Đông gần nhà cũng tiện, cần gì, chỉ lái xe đi mươi phút là có ngay. Nói là "chợ" nhưng thực là một tiệm chạp phô lớn, kiểu siêu thị nhỏ ở Việt Nam, do một gia đình, thường là người Tàu Chợ Lớn, đứng ra kinh doanh. Khoảng mấy năm trở lại đây, thấy dễ ăn, người Tàu (Đài Loan, Trung Cộng), người Đại Hàn (Nam Hàn) nhảy ra lập công ty, mở những chợ đồ sộ, gì cũng có, giá rất rẻ để thu hút khách hàng và để "lấy thịt đè người", cố giết chết những tiệm chạp phô của người Á Đông. Quả nhiên, các tiệm chạp phô này chết dần, như cây tiem nước, héo tàn, sống lây lất hoặc dẹp tiệm.

Hiện nay thì chợ Đại Hàn bành trướng khắp nơi, thu hút chẳng những khách Á Châu như Lào, Thái, Miên và cả người Ấn Độ, Phi Châu, Nam Mỹ vì giá rẻ hơn các chợ Mỹ, tuy phẩm chất hàng hóa thường quá

tệ. Nhưng những di dân, rất dễ tính, miễn rẻ là được.

Nói chuyện đi chợ xứ Mỹ này thì bà nào cũng giống nhau. Quý bà sai quý ông đi chợ về là bị quý bà đem cái rì xít (receipt: phiếu tính tiền) ra đọc, nếu thấy bị ăn gian thì day nghiêng cả tháng trời, vì các ông mua gì cũng không bao giờ nhìn đến cái rì xít. Với các bà thì đừng hòng. Bà nào vào chợ, bốc món nào bỏ vô xe đẩy là nhớ cái giá như gõ vào máy tính trong đầu. Đi một vòng, ra chỗ trả tiền, các bà đã tính nhầm ra ngay tổng số tiền phải trả. Khi người ta chốt giá món hàng vào máy tính tiền là các bà đứng nhìn không rời mắt, thấy khác lạ là chặn lại ngay, đừng hòng ăn gian. Chưa xong đâu, đi chợ về, các bà còn lục mấy cái rì cút cù ra để so sánh giá cả từng món hàng. Chợ nào bán mắc hơn, chỉ vài xen (cent: xu) là các bà nhẩy nhồm lên như bị kim châm vào mông, rồi gọi ngay đến bà bạn cầm rằm và khuyến cáo "Chị Như Quỳnh đó hả? Em là Tuấn Vũ đây. Em mới đi chợ A. về. So lại mấy cái rì xít của các chợ khác mới lòi ra bị nó bán cắt hòng. Chị nghĩ coi. Nó bán bó hành tới năm mươi xen trong khi chợ B. chỉ bán có bốn tám xen. Chị đừng đi chợ đó nữa nghe chị!

Chủ nhật này chị có đi chợ C. không? Nghe chị Thái Hòa nói có bán trứng xeo, hai mươi xen một hộp. Em sẽ gọi chị đi chung cho vui, nếu em không đi được, chị mua giùm em hai chục hộp trứng nghe". Tôi không dám có ý kiến! Bà cấm cha con tôi ăn trứng vì nhiều cà ròn (cholesteron), lại đi mua trứng ung về làm gì không biết?

Một buổi sáng chủ nhật, tôi đang lơ mơ trên giường thì vợ tôi cất giọng the thé "Đi chợ!". Tôi vùng dậy, chạy vô phòng vệ sinh, đánh răng, rửa mặt, mặc quần áo, mang giày, lấy chìa khóa xe ra ngồi trên thêm nhà chờ vợ. Độ hai giờ sau, trang điểm xong, vợ tôi ông ẹo đi ra, tôi chạy ra xe, mở cửa cho người đẹp lên ngồi rồi mới lên xe mở máy, chờ lệnh vợ. Vợ tôi ra dấu ra đường, tôi cho xe chạy từ từ. Vợ tôi móc xeo phôn (cell phone: điện thoại cầm tay) "A lô! Chị Tuấn Ngọc đó hả? Em là Tuấn Vũ đây. (Tôi xin giải thích là "chị Tuấn Ngọc" không phải là ca sĩ Thái Thảo (vợ Tuấn Ngọc) và vợ tôi cũng không phải ca sĩ Tuấn Vũ. Hề bà nào mê ca sĩ nào thì tự xưng (biệt hiệu) ca sĩ đó. Có dịp tôi sẽ kể về các bà "ca sĩ dỏm" này cho quý vị nghe). Dạ. Chị chỉ giùm em đường đến chợ Mạt Lo (Martlow). Chợ mới khai trương, em không biết đường. Ông xã em hả? Con gà rù chị ơi, làm sao biết đường! Đi đâu em cũng phải chỉ đường phát mệt. Em nghe chị Ngọc Hạ nói ở đó có "xeo" gạo Hoàng Gia, rẻ được năm mươi xen (cent), còn nước mắm, trứng nhiều thứ lắm. Phải không chị? Bây giờ chị chỉ đường cho em nghe! Dạ. Từ nhà em đi thẳng trên đường Men Rít (Main street), qua bảy cây đèn (vợ tôi ra dấu cho tôi tiếp tục chạy tới). Sao chị? Thấy Mắc đó nơ (McDonald) quẹo phải, năm cây đèn nữa, thấy Xe vờn i le vờn (tiệm Seven-Eleven) quẹo trái. Sao nữa chị? Rồi mười lăm cây đèn nữa thì thấy bảng Mạt Lo. Chị nói sao? Từ nhà chị đến đó chín mươi may (mile)? Nhà em gần nhà chị thì cũng khoảng đó. Hơi xa, nhưng không sao, bữa nay nghỉ làm, em đi tới chiều cũng không sao. Vì gia đình, vì chồng con, mình phải hi sinh, xoay xở, dè xèn từng xen, vậy chớ mấy ông chồng đầu có hiểu, thấy vợ tiết kiệm thì mĩa mai. Ông xã chị cũng vậy hả? Đúng rồi! Chỉ biết cà phê cà pháo với nhau, nói chuyện tâm bực, tâm bạ thì giới lắm nhưng về nhà thì vô dụng hết sức. Cảm ơn chị. Ô mây ga! (Oh My God! Trời đất!) Em chạy qua được mấy cây đèn rồi cũng không nhớ nữa! Dạ, bye chị!" Vợ tôi bỏ phôn vào xách tay, hỏi tôi "Ông đã biết đường chưa? Hay phải chờ tôi chỉ đường?" Tôi làm vẻ ngoan ngoãn

"Bà nói chuyện, tôi phải chú ý nghe để nhớ đường chớ!" Bà nhìn tôi cười, giọng kẻ cả "Tôi hỏi người ta cốt cho ông nghe để ông nhớ mà đi cho đúng đường". Tôi nói vậy cho bà không nghi ngờ chứ chợ này tôi đã đến nhiều lần rồi. Tôi còn biết đi đường tắt cho khỏi kẹt xe nữa. Đó là nhờ cô Trít (Trish Thùy Trang dỏm).

Cô Trít này là bạn vợ tôi, thỉnh thoảng các bà tụ tập đến nhà cô Trít để hát ca rô kê, tôi chờ vợ tôi đến và làm khán giả. Là khán giả duy nhất nên hay dờ gì cũng phải "xin một tràng pháo tay thật lớn". Quý vị tưởng tượng xem. Một buổi trình diễn văn nghệ, ca sĩ thì nhiều mà khán giả chỉ mình tôi nên nhiệm vụ của tôi thật nặng nề. Tôi vỗ tay đến độ phải đi bác sĩ để "bằng bột", nhưng hề thấy tay tôi vừa khỏi là tổ chức ca rô kê để tôi làm khán giả, lại đi bác sĩ! Nhưng tại sao chỉ mình tôi là khán giả? Chồng mấy bà kia đâu? Mấy ông kia khôn hơn tôi và có lẽ ít sợ vợ hơn tôi, nên chờ vợ đến nhà cô Trít là vất vợ đấy, lái xe chạy mất tiêu. Tôi mà làm như thế thì có nước ngủ ngoài đường. Trường hợp cô Trít, tôi có âm mưu, nên khi cô hát, tôi vỗ tay hơi nhiều một chút, chỉ vài lần đặc biệt thôi là cô Trít hiểu liền, chờ vợ tôi quay đi là cô ta tặng riêng cho một nụ cười và một cái liếc mắt tình tứ, xiêu đình đổ quẩn. Khi cô đến, đưa bánh hay mời trà, bình thân hỏi chuyện gì đấy nhưng lại đụng chân vào đùi tôi. Xin thưa là cô này đẹp nhất trong các bà, người cao ráo, chân tay ngon lành, thân thể mát mẻ và đặc biệt là ở tuổi hồi xuân mà không có chồng. Thế nên mỗi khi chúng tôi, làm như vô tình, đụng chạm nhau thì tôi như bị điện giật, tê tái cả người. Chỉ cần tá chừng đó thôi cũng đủ cho quý ông thông cảm và quý bà (độc giả) biết ngay là sau đó chuyện gì sẽ xảy ra. Nhưng vợ tôi thì không biết. Chẳng ai biết! Vậy mới là chuyện hay! Nhưng tôi cũng xin thưa là tình cảm giữa tôi và cô Trít này hoàn toàn ngây thơ, trong trắng.

Mỗi thứ hai, tôi xin với xếp về sớm một giờ, ghé nhà cô Trít để vấn an cô và để góp ý với cô về cách ăn mặc, sao cho giống ca sĩ thần tượng (Trish Thùy Trang) của cô để chuẩn bị cho buổi ca rô kê sắp tới.

Buổi gặp gỡ diễn ra như sau. Cô mở cửa đón tôi, chúng tôi cúi chào như mấy người Nhật đóng phim (nhưng cô mặc đồ ngủ chứ không mặc Kimono) rồi cô bước lùi nhường lối cho tôi vào nhà, mời tôi ngồi xuống xa lông, đối diện với cô. Cô rót trà mời tôi. Chúng tôi uống trà và trò chuyện. Xong

tuần trà, cô vào phòng (tôi vẫn ngồi yên, không theo cô vào phòng cô), thay trang phục giống như cô Trish Thủy Trang (thật thường mặc khi trình diễn, đi ra, xoay người mấy vòng, tôi cho ý kiến. Dĩ nhiên tôi phải khen nức nở. Cô lại vô phòng, thay trang phục khác để tôi tiếp tục khen... Một giờ sau, tôi cáo từ. Chúng tôi lại cúi chào theo kiểu Nhật. Tôi bước lùi ra cửa. Lại cúi chào nhau lần nữa, rồi tôi lên xe. Đọc đến đây, quý bà sẽ lắc đầu còn quý ông thì xùng gan "Vừa thôi! Xạo vừa thôi. Cúi chào kiểu Nhật, khen áo quần đẹp, uống trà suốt một giờ rồi đứng lên ra về. Vậy ông đến làm gì?" Tôi đã thua là tình yêu của chúng tôi thanh cao, trong trắng như thuở học trò mà!

Tôi có nói, tôi biết đường là nhờ cô Trít này, vì nhà cô gần chợ Mạt Lo và vì cô có thói quen, thỉnh thoảng, cô gọi điện thoại, bắt tôi đến nhà cô ngay tức thì, để đưa cô đi chợ! Tôi đang làm việc, lại xin phép xếp đi nửa giờ. Nhưng đến nơi, chúng tôi chỉ cúi chào nhau theo kiểu Nhật, ngồi (yên) uống trà độ nửa giờ rồi chia tay chứ không đi chợ. Bao giờ cũng thế. Thực ra, tôi có đưa cô Trít đi chợ Mạt Lo đó mấy lần (trong lúc vợ tôi còn ở sở làm) nên tôi biết rành chợ này lắm.

Xin trở lại chủ đề "tiết kiệm" của vợ tôi.

Tôi lái xe đến đúng chợ Mạt Lo nhưng làm bộ không thấy cái bảng hiệu nên cứ chạy thẳng để vợ khỏi nghi và để cho bà "ta đây" biết đường. Bà la lên "Yêu thơ! Yêu thơ! (U-turn)". Tôi làm như phục tãi bả, ngoan ngoãn trở đầu xe. Xe vào sân chợ, vừa ngừng là vợ tôi phốc xuống, ra lệnh "Tôi một xe (xe đây). Ông một xe". Tôi hiểu ngay. Vì trong quảng cáo, có những món hàng "xeo" bị giới hạn số lượng cho mỗi khách hàng. Tôi mua riêng, vợ tôi mua riêng, như vậy sẽ mua được gấp đôi. Vợ tôi cầm tờ quảng cáo hàng "xeo" đi vào chợ, vừa đọc vừa đảo giắc tìm. Tôi đẩy xe theo sau. Hễ bà bỏ vào xe đẩy của bà hai chai nước mắm hiệu con chuột thì bỏ vào xe tôi hai chai, xe bà năm thùng mì ăn liền hiệu con cóc thì xe tôi cũng có năm thùng, mười hộp trứng gà (ung!) thì tôi cũng có như thế... Đến chỗ bán gạo xeo, chúng tôi phải chờ. Một dọc, cả chục bà đang chờ đến lượt để hi hục vác gạo bỏ lên xe đẩy. Hầu hết là các bà Việt Nam. Bà nào cũng có một ông chồng với một xe đẩy riêng. Nếu dịp khác, các bà sẽ chào hỏi, chuyện trò rôm rả, nhưng lúc này thì tinh thần các bà rất căng thẳng, mắt đăm đăm nhìn đồng gạo "xeo" đang vơi đi với tốc độ chóng mặt, khiến các bà cũng chóng mặt theo. Nếu ở Việt Nam, các bà đã

xốc tới, huých người nẩy, lấn người kia để đến gần đồng gạo, nhưng vì ở Mỹ nên các bà đành hậm hực nhích từng bước, lòng lo lắng, không biết đến lượt mình có còn gạo không? May sao, đến lượt chúng tôi, gạo vẫn còn nhiều. Chúng tôi đẩy xe ra quầy tính tiền. Biết tôi vô sản, vợ tôi lén nhét cho tôi tờ trăm đô và dặn nhỏ, không cho cô tính tiền nghe, sợ bị làm khó để "Mua xong, đưa lại tiền thối cho tôi".

Vì gạo mua "xeo" đó hiệu Hoàng Gia (Royal Rice) là gạo rất đặc biệt (theo như quảng cáo), rất quý hiếm nên vợ tôi này ra sáng kiến. Mua xong chúng tôi ra xe nhưng vợ tôi không cho tôi nổ máy xe. Ngồi một lúc, bà ra dấu, chúng tôi bước xuống, vào chợ lần nữa, mỗi người một chiếc xe đẩy, nhưng bà bảo phải đi cách xa ra để người ta không biết, tưởng mình là khách mới vào. Bà đi thẳng đến hàng gạo và chúng tôi sắp hàng nối đuôi với những người khác. Nhưng vừa đến lượt thì gạo hết. Vợ tôi nổi xùng, đến ban quản lý khiếu nại. Bà to tiếng bằng tiếng Anh, ban quản lý vì kém sinh ngữ, không biết bà nói gì nhưng hiểu ngay, vội đưa bà vào kho chứa gạo. Một cái kho mỗi bể ít ra cũng một trăm mét, chất thứ gạo Hoàng Gia đó tới nóc. Ông quản lý hỏi vợ tôi có cần thì ông ta cho xe tải chở đến nhà, mấy trăm bao cũng có, đã bán giá "xeo" lại được đít kao (discount: bớt giá) nữa. Vợ tôi cười hi hi, chỉ nhận có hai chục bao. Công nhân chất gạo vào sau xe cho chúng tôi. Bữa đó, chiếc xe van đời Bảo Đại của chúng tôi bị một phen quá tải. Nó xịt khói tùm lùm, gầm rú như xe tăng, mà chạy như xe bò, nhưng cũng lết được về nhà. Tôi cũng bị một trận quá tải vì vác gạo vô nhà, muốn xỉu vì kiệt sức nhưng tôi vẫn vui vẻ vì đã giúp vợ thực hành tiết kiệm cho gia đình.

Về nhà vợ tôi đem cái rì xít ra tính toán và hí hửng bảo tôi "Rẻ được hai mươi đô". Tôi định nhắc bà nhớ là lái xe đi, về gần hai trăm miles, đổ hai lần xăng, mỗi lần bốn mươi đô, nhưng sợ bà giận, tôi làm thinh.

Vợ tôi bắt phải để thứ gạo Hoàng Gia đó vào một chỗ riêng. Tuần sau là đưa ông Táo về trời rồi nên vợ tôi gọi điện thoại đến các bà bạn, hỏi ai chưa mua được gạo Hoàng Gia thì bà tặng một bao "Ăn lấy thảo, tiền bạc chẳng bao nhiêu. Chì trả tiền em giận chớ". Tôi có nhiệm vụ chở thứ gạo Hoàng Gia đó đến nhà quý bà. Các ông chồng của quý bà ra vác vào. Ông nào cũng ngoan ngoãn, hiền lành như tôi nhưng chúng tôi biết nhau quá rõ. Trông cù lẩn, con gà chết như thế chứ ông nào cũng thủ đắc vài con mèo

để rảnh rỗi đi ngắm mèo giải sầu. Dĩ nhiên là những con mèo cô đơn kiểu như cô Trít của tôi. Tôi cũng nhân dịp vợ sai chờ gạo Hoàng Gia tặng cô Trít, trên đường đi, tôi gọi cho vợ tôi báo là dọc đường có "tai nạn xe khủng khiếp quá, đường bị kẹt, cả giờ sau chưa chắc đã đi được!" Vậy là tôi đến "vớ" cô Trít cả giờ mà vợ tôi không nghĩ ngờ.

Chiều hăm ba tháng chạp âm lịch là ngày đưa ông Táo về trời. Tôi đi làm về sớm. Vợ tôi gọi điện thoại, bảo mở bao gạo Hoàng Gia ra, nấu nổi cơm để bà về cúng đưa ông Táo.

Tôi mở bao gạo, lấy cái lon nhựa, đóng ba lon vào nổi cơm điện như vợ dặn rồi bùng nổi đến vôi nước, mở nước để vo gạo. Nước vừa ngập gạo thì không biết đâu ra những con vật bé tí, nhỏ hơn hạt mè, đen thui nổi lên, ngo ngoáy, dính chùm nhau, đen kịt mặt nước. Ba lon gạo Hoàng Gia, e có đến một lon những con mọt đen đó. Tôi dùng tay gom được một nắm đầy mọt, bỏ thùng rác rồi quậy gạo, chum lại nổi lên. Tôi mở nước, nghiêng nổi cho chúng trôi ra với nước. Làm vài chục lần thì chúng trôi ra gần hết. Tôi bùng nổi cơm để vào cái nổi lớn, đập nắp, mở điện lên nấu. Bỗng thấy nhột ở cổ, tôi đưa tay lên gãi và vuốt. Trong tay tôi có mấy con mọt đen. Tôi đến chỗ bao gạo Hoàng Gia đã mở thì thấy chúng bò ra, bám đen cái bao ni lông trắng. Nhiều con cất cánh bay lên. Tôi nhìn lên tường. Bốn bức tường quanh nhà đen ngịt những sinh vật bé tí đó. Tôi lấy dao rạch tiếp mười mấy bao gạo Hoàng Gia còn lại, mở banh ra. Bao nào cũng đầy mọt đen. Chúng bò ra, bay lên, giống như ta đốt giấy, những tro giấy màu đen bay lên theo ngọn lửa.

Tôi ra hiên nhà ngồi gãi và bắt những con mọt đen đang bò lung tung trong áo, trên cổ, đặt chúng lên bàn tay, ngắm chúng để chờ vợ tôi về.